

**Caută și vei găsi – ceea ce nu este căutat
va rămâne nedescoperit.**

Prefață

Lucrarea ***Mic dicționar școlar pentru clasele I – IV*** a fost scrisă cu scopul de a ajuta elevii din ciclul primar să facă față cerințelor din ce în ce mai ridicate și să se pregătească pentru Evaluarea Națională.

Acest dicționar este scris în spiritul tradiției lexicografice românești, aceea a descrierii semantice ilustrate cu citate și este îmbogățit cu variante lexicale și uneori fonetice. Caracterul lucrării este unul universal deoarece am inclus în lista de cuvinte a dicționarului nostru nume de sărbători, de popoare, nume de demnități, de unități de măsură etc.. Astfel am ajuns la un corpus bogat care dă măsura vorbitorilor contemporani de limba română. Lucrarea oferă date necesare cunoașterii uzului limbii române. Enunțurile ilustrative vin să confirme justețea definiției, o completează, o nuanțează.

Dicționarul nostru datorează mult lucrărilor lexicografice anterioare, din care a reținut o bună parte a informației, însă numai după o atență reevaluare a ei. Informația cuprinsă în dicționar este indispensabilă comunității de vorbitori. La fel ca în manuale se regăsește suma de cunoștințe recunoscute ca valabile, la care s-a ajuns în decursul vremii prin valorificarea tradiției.

Atât cuvintele cât și sensurile acestora au fost alese ținându-se cont de criteriul frecvenței în limba actuală.

MDS nu s-ar fi putut realiza decât printr-o conlucrare corectă cu editura care s-a angajat să-l tipărească și să-l difuzeze. De aceea mulțumim directorului editurii care a manifestat solicitudine și înțelegere de-a lungul colaborării. Recunoștința noastră se îndreaptă totodată către redactor, către corector, operator, grafician și către întreaga echipă editorială, care a dovedit seriozitate și mult devotament față de acest dicționar.

a - prima literă a alfabetului limbii române

aba - țesătură groasă din lână din care se confeționează hainele

abajur - abajururi - dispozitiv care ferește ochii de lumina unei lămpi

Ex: Lumina se filtra caldă prin abajurul lămpii.

abandona - a părăsi pe cineva, a renunța la ceva

Ex: L-a abandonat atunci când avea nevoie mai mare de ajutor.

abanos - lemn din specii de copaci exotici de culoare neagră care folosește la fabricarea mobilei; păr de abanos - păr de culoare neagră-lucioasă

Ex: Părul fetei era negru ca abanosul.

abate - a se îndepărta de la un drum urmat, de la o anumită direcție sau valoare; despre fenomene ale naturii
- a se produce pe neașteptate și cu intensitate

Ex: O furtună necruțătoare s-a abătut peste sat.

abator - clădire unde se taie vitele și se prelucrează carne proaspătă

abație - mănăstire catolică condusă de un abate

abces - distrugerea unui țesut prin acțiunea unor microorganisme

abdica - a renunța la tron

abdomen - parte a corpului în care se găsesc stomacul, ficatul etc.; burtă, pântece

abecedar - manual pentru învățarea scrisului și a cititului

Ex: Avea ambiția ca anul acesta să fie primul în clasă.

amețeală - pierdere a echilibrului

amiază - moment din zi în care soarele se află în înaltul cerului; *ziua-n amiaza mare* - în plină zi

amic - prieten

Ex: Ion era un bun amic.

aminti - a face pe cineva să-și aducă aminte de ceva, a pomeni, a menționa

amâna - a lăsa un lucru pentru mai târziu

Ex: A amânat mereu să-și viziteze prietenul.

amnar - unealtă care lovită de cremene produce scânteie

Ex: A lovit amnarul și flacăra a izbucnit jucăușă.

amurg - timpul dintre apusul soarelui și lăsarea noptii; *în amurg* - pe înserate

Ex: Pe înserat păsările se adună la cuiburi.

analfabet - persoană care nu știe să scrie și să citească

angelic - îngeresc

Ex: Cătălina avea un chip angelic.

anotimp - parte a anului compusă din câteva luni

Ex: Toamna este cel mai frumos anotimp.

antilopă - animal ierbivor

apăra - a ajuta o ființă aflată în dificultate

apărea - a se ivi, a se arăta

aprilie - a patra lună a anului

apune - a asfinți, a scăpăta

Ex: Soarele apune.

ara - a răsturna brazda cu plugul pentru cultivare

aranja - a pune în ordine, a repară; *a aranja pe cineva* - a face cuiva un rău

arcaș - oștean înarmat cu arc

Ex: Arcașii fac săgețile să zbârnâie.

arcă - corabie

Ex: Noe aduse pe arcă toate jivinele pământului.

arici - animal cu botul ascuțit, coada scurtă, corpul acoperit cu țepi

aripă - organ de zbor al păsărilor sau insectelor

- năstrușnic** - extraordinar, strașnic, grozav; ciudat,izar,
neobișnuit
- nătâng** - prostânac, neîndemânatic; îndărătnic,
încăpățânat
- năuc** - amețit, buimăcit; dezorientat, zăpăcit, buimac,
uluit, năucit
- năvăli** - a tăbărî asupra cuiva în scopuri dușmănoase, a
ataca, a cotropi; a se revărsa; a inundat; a se repezi într-o
anumită direcție; a se îngrămădi, a se înghesui
- năvod** - plasă de pescuit lungă și lată, cu care se
pescuiește în apele mari
- năzbâtie** - poznă, strengărie, glumă, ghidușie
- năzdrăvan** - înzestrat cu puteri supranaturale;
extraordinar; hazliu, poznaș, glumeț
- năzui** - a tinde, a râvni; a se îndrepta către
- neapărat** - care este absolut necesar; indispensabil; cu
orice preț; negreșit
- neatârnare** - independentă
- nebulos** - neclar, nelămurit, confuz, vag
- necaz** - supărare, mâhnire, tristețe, amărăciune; suferință
- necesita** - a face necesar; a pretinde, a impune
- necesitate** - trebuință, nevoie, folos; *de primă necesitate* -
absolut necesar traiului; *cu necesitate* - în mod obligatoriu
- neclar** - care nu se vede, nu se distinge, nu se înțelege
bine
- necondiționat** - fără condiție, fără rezerve; neprecupeștit;
categoric, hotărât, ferm
- neconsolat** - întristat, nemângâiat
- necunoscut** - care nu este cunoscut, despre care nu se
știe nimic
- necuprins** - imens, nemărginit
- necurmat** - necontenit, neîncetat, neîntrerupt
- necuviincios** - care este lipsit de bunăcuvînță, de
respect, de politețe; obraznic
- necuvântător** - care nu cuvântă, care nu vorbește;
animal, pasăre